Checklist Natuur gemeente Staphorst in het kader van de Wet natuurbescherming

Context Checklist Natuur

De context van deze checklist wordt gevormd door EPOS en door wet- en regelgeving zoals die van de Wet natuurbescherming en provinciaal natuurbeleid.

Let op! Sinds 1 september 2019 heeft de provincie een nieuwe lijst met vogelsoorten waarvan het nest jaarrond beschermd is. Daarnaast zijn kleine marterachtigen en de egel sinds 1 december 2019 beschermd en niet meer vrijgesteld.

Vanuit de Wet natuurbescherming (Wnb) waarbij het de provincie Overijssel het bevoegd gezag is kun je als initiatiefnemer te maken krijgen met regels voor:

- beschermde gebieden
- beschermde soorten
- en beschermde houtopstanden

Deze checklist gaat over hoe om te gaan met beschermde soorten en helpt initiatiefnemers te kiezen of het nodig is om ten minste een quickscan ecologie uit te laten voeren ten behoeve van een ruimtelijke ontwikkeling of niet. Er zijn twee factoren die van toepassing zijn op deze checklist:

- de huidige situatie; het vertrekpunt waarbij er (mogelijk) sprake is van geschikt leefgebied voor beschermde soorten;
- de activiteit waarvoor een vergunning aangevraagd wordt met de nieuwe situatie als resultaat.

Op de volgende pagina een opsomming van voorkomende situaties waarbij het niet aannemelijk is dat beschermde natuur in het geding en er geen quickscan ecologie nodig is. Let op: Zorgplicht (zie 4) geldt altijd.

Uitgangssituatie (huidige situatie)

Grond:

- Intensief onderhouden graslandperceel / gazon zonder andere begroeiing, akker of bouwrijp gemaakte grond, en niet grenzend aan een groenstructuur van bomen en struiken, waarbij er geen sloten worden gedempt.

Aanwezige opstallen:

- opstallen die gesloopt gaan worden waar huismussen niet onder het dak kunnen komen omdat alles dicht zit (bijvoorbeeld met vogelwerende vogelschroten),
- dakpannen zonder kieren of muren zonder gaten waardoor gierzwaluwen niet tot nestelen kunnen komen;
- het laagbouw (enkellaags) betreft met een plat dak waarbij de boeiboorden dicht zijn en de muren enkelsteens zijn of bijenbekjes in de spouwopeningen heeft waardoor vleermuizen niet in de spouw terecht kunnen
- de opstal leeg en netjes is en er geen nestkast (Kerkuil, Steenuil) aanwezig is.

Bomen:

- solitaire boom of boomgroep waarbij er geen takkennest of boomholte in de boom aanwezig is, erg scheuren of loszittend schors aanwezig is en ondergroei niet aanwezig is

Algemeen en samenvattend:

- Als de uitgangssituatie dicht is zodat er geen flora en fauna op welke wijze dan ook ergens in of onder kan komen en is de situatie dermate overzichtelijk dat alles zichtbaar is dat er geen nesten aanwezig zijn dan is er geen aanleiding om een natuurtoets uit te laten voeren.

Aankruisen wat van toepassing is:

☐ Het plan voldoet aan de uitgangssituatie (zie hierboven).
➔ Ga naar 4.

☐ Het plan voldoet niet aan de uitgangssituatie en maak een checklist.
➔ Ga naar 1.

1. Activiteit en korte planbeschrijving

Geef aan waar de activiteit onder valt. Ook bij een bestemmingsplanwijziging is Ecologie een indieningsvereiste in het kader van de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan. Wanneer de situatie buiten verandert is Ecologie al snel aan de orde. Een deskundige dient te beoordelen in welke mate ecologie aan de orde is. Zie hiervoor de website www.rvo.nl.

Beschermde natuur komt namelijk niet alleen in het buitengebied voor, maar ook in de bebouwde kom. Veel activiteiten kunnen een negatief effect hebben op beschermde natuur. Dat is verboden en dient voorkomen te worden. In Nederland hebben we te maken met Europees beschermde soorten uit de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn, Nationaal beschermde soorten (en provinciale vrijstellingen). Provincies werken met een lijst van jaarrond beschermde nesten. Beschermde natuur kun je tegenkomen bij een van onderstaande type activiteiten.

Aankruisen welke handeling(n) u gaat verrichten:

- ☐ Slopen en/of asbest verwijderen (ga naar 4)
- ☐ Inrichting of mijnbouwwerk oprichten of veranderen (Milieu) (ga naar 2)
- ☐ Bijbehorend bouwwerk bouwen (ga naar 2)
- ☐ Kappen (ga naar 4)
- ☐ Overig bouwwerk bouwen (ga naar 2)
- ☐ Handelen in strijd met regels ruimtelijke ordening (ga naar 2)
- ☐ Dakkapel plaatsen (ga naar 4)
- ☐ Woning bouwen (ga naar 2)
- ☐ Nieuw kozijn plaatsen of bestaand kozijn of gevelpaneel veranderen (ga naar 4)
- ☐ Uitrit aanleggen of veranderen (ga naar 2)

2. Plangebied

Is er na aanleiding van de activiteiten - zoals op de vorige pagina beschreven - te verwachten dat beschermde soorten van het plangebied gebruik maken? Is het plangebied geschikt om als verblijfplaats te dienen voor beschermde soorten?

Aankruisen wat van toepassing is:

☐ Niet bekend? Laat een quickscan uitvoeren.
Een conclusie van een quickscan Wnb gaat over de geschiktheid van het plangebied om als dienst te doen als vaste rust- en verblijfplaats. Het onderzoek geeft aan voor welke soorten het plangebied geschikt is. Door een veldbezoek en bronnenonderzoek kan een deskundige hier antwoord op geven. Dit type onderzoek gaat dus niet in op de vraag of er in het kader van de Wnb verbodsbepalingen overtreden worden.

☐ Ja, plangebied is geschikt.
Dit blijkt uit een uitgevoerde quickscan. Laat nader onderzoek uitvoeren. Wanneer uit het nader onderzoek blijkt dat er negatieve effecten te verwachten zijn als gevolg van de activiteiten heeft u mogelijk een ontheffing Wet natuurbescherming van de provincie nodig.
➔ Ga naar 3.

☐ Nee, plangebied is niet geschikt. Dit blijkt uit een reeds uitgevoerde quickscan.
➔ Ga naar 4.

3. Nader onderzoek

Advies: laat nader onderzoek plaatsvinden in het kader van Wet natuurbescherming door een aantoonbare deskundige.

Nader onderzoek gaat in op de vraag of er beschermde soorten gebruiken maken van het plangebied. Het doet een uitspraak over de ecologische functionaliteit ervan. In principe moeten eventueel vastgestelde soorten niet een verrassing zijn omdat het mogelijk voorkomen ervan, als het goed is, al genoemd is in de conclusie van de quickscan.

De onderzoeksvragen in het nader onderzoek gaan over:
- komen er beschermde soorten voor?
- maken deze soorten gebruik van het plangebied?
- verdwijnt er een ecologische functie als gevolg van de activiteit?
- En er wordt ingegaan of daarmee een verbodsbepaling uit de Wnb wordt overtreden.

Er wordt getoetst aan de Wnb. Nader onderzoek gaat over het aantonen van soorten (!) en niet over het uitsluiten ervan.

Aankruisen wat van toepassing is:

☐ Er worden verbodsbepalingen overtreden.
➔ Wanneer er niet met een goedgekeurde gedragscode gewerkt kan worden dan een ontheffing aanvragen of een VVGB (Verklaring van geen bedenkingen).
Een VVGB kent een uitgebreide procedure en verloopt via de gemeente.

☐ Er worden geen verbodsbepalingen overtreden.
Er is geen ontheffing nodig. Aanvraag voor onderdeel Ecologie is compleet.
➔ Ga naar 4.

4. Periode van werkzaamheden

Algemene Zorgplicht
De Algemene Zorgplicht geldt altijd en voor iedereen die in de buitenruimte een activiteit uitvoert. De plicht geldt ook voor niet beschermde soorten. Niet iedere periode van het jaar leent zich even goed om bepaalde activiteiten uit te voeren. De broedperiode die voor de meeste vogels geldt is bijvoorbeeld globaal van 15 maart tot 15 juli en is dan ook een kwetsbare periode. In deze periode is extra alertheid geboden.

Legenda:
- Groen: over het algemeen minst kwetsbaar
- Oranje: over het algemeen opletten; voor diverse vogels begint de broedperiode
- Rood: kwetsbare periode voor biodiversiteit. Kans op overtreding is in de periode maximaal. In deze voor biodiversiteit kwetsbare periode kan er gewerkt worden, alleen als dit aantoonbaar zorgvuldig wordt uitgevoerd. Zorgvuldig werken in het kader van natuurwaarden betekent dat bekend is waar welke soorten en vaste rust- en verblijfplaatsen zich bevinden. Zo zijn overwinterende vleermuizen in een (massa)winterverblijf in de winterperiode zeer kwetsbaar. Bovenstaande tabel is dan ook een globale weergave.

Aantoonbaar werken met een goedgekeurde gedragscode Wet natuurbescherming.